1844.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 20 FEBRUARIJ.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 16 Februarij 1844, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 8,38.
Van de *Rogge* per last . . . . - 163,50.

Leeuwarden, den 17 Februarij 1844.

De Staatsraad, Gouverneur van Friesland,
VAN SIJTZAMA.

PUBLICATIE.

Burgemeester en Wethouders der stad *Leeuwarden*, brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen dezer Stad en derzelver Jurisdictie en in het bijzonder van de Bakkers, Slijters en Broodverkoopers binnen dezelve woonachtig, navolgend Koninklijk besluit van den 15 April 1843, houdende nadere algemeene bepalingen nopens den verkoop van het Brood en het werk der Broodzetting.

WIJ WILLEM II, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, enz., enz., enz.

Gezien de rapporten, door het Departement van Binnenlandsche Zaken uitgebragt, omtrent de wijzigingen, welke de bestaande, in de Koninklijke besluiten van 25 Januarij 1826, (*Staatsblad no.* 5), 20 April 1828, no. 2 en 26 Januarij 1829, no. 33, vervatte algemeene bepalingen, betreffende den verkoop van het brood en het werk der broodzetting, zouden behooren te ondergaan;

Gelet op het Koninklijk besluit van den 1 Maart 1831, no. 14;

Den Raad van State gehoord;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bedoelde bepalingen te doen vervangen, door de navolgende:

Art. 1. Overal zal een aanhoudend en gestreng toezigt worden uitgeoefend omtrent de hoedanigheid van het verkocht wordende brood en almede omtrent het gewigt van hetzelve, in zoo verre dat gewigt door de plaatselijke besturen bepaald is.

Art. 2. De soorten van brood, welke tot voornaamst en dagelijksch voedsel voor de ingezetenen eener stad of gemeente dienen, zullen, voor zoo veel dezelve ter verkoop bestemd zijn, in die stad of gemeente niet gebakken noch ook, in eenig geval, aldaar, verkocht mogen worden, ten zij dezelve bereid zijn uit zoodanige meelsoorten en andere bestanddeelen, als daartoe door het plaatselijk bestuur zijn voorgeschreven, of mogten voorgeschreven worden, en niet dan tegen een vast, door hetzelve bestuur bepaald of nog te bepalen gewigt.

Bijaldien evenwel de opgemelde broodsoorten, of eenige derzelve, in sommige steden of gemeenten, steeds tot een veranderlijk gewigt gebakken en tot een vasten prijs verkocht mogten worden, zal het plaatselijk bestuur, met voorafgaande toestemming van het Collegie van Gedeputeerde Staten, vergunning kunnen geven daarmede, bij wege van uitzondering, voort te gaan.

Art. 3. Ten gerijve der ingezetenen, zal ieder bakker en slijter van brood verpligt zijn, om bestendig in zijnen winkel, een zwart bord te plaatsen, waarop de prijzen, tegen welke hij de, bij art. 2, bedoelde broodsoorten verkoopt, benevens het gewigt derzelve, duidelijk en van de straat leesbaar, zullen zijn opgeteekend.

Art. 4. Ten einde men zou kunnen weten, van welke bakkerij het brood herkomstig is, en welk deszelfs gewigt moet wezen, zullen de plaatselijke besturen aan iederen bakker, en ten zijnen koste, de noodige merken ter hand stellen, waarmede de, door zoodanigen bakker te vervaardigen, soorten van brood, die tot voornaamst en dagelijksch voedsel der ingezetenen dienen, gemerkt zullen moeten zijn.

Aan deze bepaling zijn niet onderworpen die broodsoorten, welke, door het plaatselijk bestuur, voor zoodanige merking geheel onvatbaar mogten worden geacht.

Art. 5. De winkel van iederen bakker of slijter van brood zal van eene schaal en van de noodige gewigten moeten zijn voorzien, ten einde, zoodra zulks door of van wege het bestuur of door de belanghebbende verbruikers gevorderd wordt, het gewigt van het brood dadelijk zou kunnen worden onderzocht.

Art. 6. De verordeningen van het plaatselijk bestuur, waarbij de, in het volgende artikel vermelde, zetting van het brood wordt bepaald, of waarbij bijzondere verpligtingen aan de bakkers en slijters van brood worden opgelegd, zullen aangeplakt worden, en zoo lang dezelve van kracht zijn aangeplakt blijven, binnen de winkels der bakkers en broodslijters, zoodanig dat het publiek van die verordeningen gemakkelijk kennis kunne nemen.

Art. 7. In alle steden en gemeenten zullen de soorten van brood, *welke tot voornaamst en dagelijksch voedsel der ingezetenen* van die steden of gemeenten dienen, voor zoo veel dezelve aldaar verkocht worden, aan eene zetting onderworpen zijn.

Bijaldien nogtans het bestuur van eenige stad of gemeente vermeenen mogt dat er afdoende redenen bestaan om de bedoelde broodsoorten of ook sommige derzelve niet aan de zetting te onderwerpen, zal het Collegie van Gedeputeerde Staten de aanvragen daartoe van zoodanig bestuur, zulks oirbaar achtende, kunnen toestaan.

Art. 8. De zetting moet alleen beschouwd worden als een hoogste prijs (*maximum*), waarboven het verboden is, de aan de zetting onderworpen broodsoorten, van een vooraf bepaald vast gewigt, te verkoopen, behalve in het geval voorzien bij de 2de zinsnede van art. 2, als wanneer de zetting te beschouwen zal zijn als de bepaling van het gewigt, beneden hetwelk de aldaar bedoelde, steeds tot een vasten prijs verkocht wordende broodsoorten, niet zullen mogen worden verkocht.

Art. 9. Het regelen der zetting zal met de grootste naauwkeurigheid en naar de beginselen van billijkheid en regtvaardigheid geschieden.

Bij die regeling zullen als grondslagen in aanmerking komen:

a. De hoeveelheid ponden broods welke een mud graan oplevert;

b. De kosten die vereischt worden om het graan tot brood te verbakken;

c. Eene, naar billijkheid vast te stellen, winst voor den bakker, waarbij echter in geenen deele mag gelet worden op het getal bakkers, in de stad of gemeente aanwezig;

d. De prijs van het graan; en

e. De rijks en plaatselijke belastingen op het gemaal.

Ter vaststelling van den grondslag, onder litt. *d* vermeld, zullen strekken de gemiddelde prijzen, tot welke de granen van zoodanige soort en hoedanigheid als de bakkers, in iedere stad en gemeente, over het algemeen bezigen, op die markt of markten, waar zij zich gewoonlijk van graan voorzien, en op den laatstelijk aan de regeling der zetting voorafgaanden marktdag, verkocht zijn.

Art. 10. De vaststelling der grondslagen, bij het voorgaand artikel aangewezen, en de regeling der zetting naar die grondslagen, worden aan de plaatselijke besturen, onder toezigt der Gedeputeerde Staten, opgedragen.

De zetting zal op nieuw geregeld behooren te worden telkens als de tot rigtsnoer genomen prijs van het graan eene genoegzame rijzing of daling ondergaat, om den prijs van het brood, per pond, met eenen halven cent of meer, te vermeerderen of te verminderen; zullende in allen gevalle, bij den aanvang van iedere maand, door de plaatselijke besturen, onderzocht worden, of en in hoeverre in de laatst vastgestelde zetting eenige verandering zou moeten worden gebragt.

Zoodra de zetting gewijzigd is, zal dezelve bij afkondiging, aanplakking op de daarvoor gebruikelijke plaatsen, of op eenige andere geschikte wijze, ter kennis van het publiek en, door mededeeling van de verordening, waarbij de wijziging is vastgesteld, ter kennis der bakkers en broodslijters gebragt worden.

Art. 11. Wanneer het bestuur eener stad van geringe bevolking of eener plattenlandsche gemeente zich verlangt te regelen naar de zetting, vastgesteld voor eene andere stad of gemeente, zal zulks kunnen geschieden, mits daartoe vooraf de vergunning van het Collegie van Gedeputeerde Staten zij erlangd.

Art. 12. De bakkers of slijters van brood, welke zich aan eenige overtreding der vorenstaande bepalingen mogten schuldig maken, zullen op de gewone wijze worden vervolgd.

Behalve in de gevallen dat op die overtredingen, bij andere wetten, straffen bepaald zijn of worden vastgesteld, zullen dezelve, overeenkomstig art. 1 der wet van 6 Maart 1818 (*Staatsblad no.* 12), gestraft worden met eene boete van ten minste tien en ten hoogste honderd gulden of eene gevangenis van ten minste een, en ten langste veertien dagen, of met boete en gevangenis te zamen, mits binnen de evengenoemde beperkingen respectivelijk begrepen zijnde.

Art. 13. De bepalingen van dit besluit zullen, drie maanden na de dagteekening van hetzelve, door het geheele Rijk, in werking worden gebragt.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 15 April 1843.

(*get.*) WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE.

Uitgegeven den twintigsten April 1843.

De Directeur van het Kabinet des Konings,
(*get.*) A. G. A. VAN RAPPARD.

Voorts wordt bij deze aan bovengenoemde belanghebbenden kennis gegeven, dat de Stedelijke Raad, na op den inhoud van gemeld Koninklijk besluit te hebben gelet, heeft vastgesteld navolgende bepalingen:

Art. 1. Het brood, zoowel *Roggen* als *Tarwebrood*, binnen de Gemeente gebakken of verkocht wordende, zal moeten zijn bereid uit de navolgende meelsoorten, als:

het *Roggebrood* uit goede zuivere eenmaal behoorlijk gemalen rogge met hare zemelen, zonder vermenging van eenige andere meelsoorten of vreemde zemelen;

het *Zwitserschbrood* uit ¾ deelen fijn gemalen rogge met hare zemelen en ¼ deel ongebuild tarwemeel;

de *Grove weitenbolle* uit goed, doch niet van zemelen gezuiverd tarwemeel;

de *gewone Fijnebolle* en de overige in het navolgend tarief der zetting op het *Tarwebrood* vermelde broodsoorten, uit goed van zemelen gezuiverd tarwemeel;

Zullende alle de genoemde broodsoorten goed doorbakken moeten zijn.

Art. 2. De bovengemelde broodsoorten binnen deze Gemeente wordende gebakken of verkocht, zullen bestaan uit het navolgende gewigt, als:

het *geheele Roggebrood* uit *vijf* Nederlandsche ponden;

het *geheele Zwitserschbrood* uit *vier* Nederlandsche ponden;

de *Grove weiten bolle* uit *zes en zestig* Nederlandsche looden;

de gewone *Fijne bolle* uit *veertig* Nederlandsche looden;

de *langwerpige Fijne bolle* of *Tarwebrood*, in vorm of op den vloer van den oven gebakken, uit *vijf en veertig* Nederlandsche looden;

de *Regelwegge* uit *dertig* Nederlandsche looden;

het *gewoon Franschbrood* uit *dertig* Nederlandsche looden;

het *langwerpig Franschbrood* uit *veertig* Nederlandsche looden;

de *Franschbroodjes*, bij *vijf* of *zes-tallen*, *eenmaal* gebakken, uit *dertig* Nederlandsche looden en *tweemaal* gebakken uit *zes en twintig* Nederlandsche looden.

Art. 3. Gezegde broodsoorten zullen, binnen de Gemeente, voor geenen hoogeren prijs mogen worden verkocht dan de zetting derzelve zal zijn, welke zetting naar de navolgende tarieven zal worden geregeld:

TARIEF van Zetting op het ROGGEBROOD en het ZWITSERSCH BROOD.

PRIJS VAN HET LAST ROGGE, IN	PRIJS van een ROGGEBROOD van *vijf*, en van een ZWITSERSCH-BROOD van *vier* Nederlandsche ponden, in	PRIJS VAN HET LAST ROGGE, IN	PRIJS van een ROGGEBROOD van *vijf*, en van een ZWITSCHERS-BROOD van *vier* Nederlandsche ponden, in
GULDENS.	CENTEN.	GULDENS.	CENTEN.
56	25	298	65
67	27	309	67
78	29	320	68
89	30	331	70
100	32	342	72
111	34	353	74
122	36	364	76
133	37	375	78
144	39	386	80
155	41	397	81
166	43	408	83
177	44	419	85
188	46	430	87
199	48	441	89
210	50	452	91
221	52	463	93
232	54	474	94
243	56	485	96
254	57	496	98
265	59		
276	61		
287	63		

TARIEF van Zetting op het TARWEBROOD.

MIDDEL-PRIJS VAN DE MUDDE TARWE.		GROVE WEITEN BOLLE van 66 looden.	gewone FIJNE BOLLE van 40 looden.	Langwerpige FIJNE BOLLE of TARWEN-BROOD, van 45 looden, in vorm of op den vloer van den oven gebakken.	REGEL-WEGGE van 30 looden.	gewoon Fransch Brood van 30 looden.	Lang-werpig Fransch Brood van 40 looden	FRANSCH-BROODJES bij *vijf* of *zes* tallen, eenmaal gebakken te zamen zwaar 30 looden en tweemaal gebakken zwaar 26 looden.
Guld.	*Cts.*	*Centen*	*Centen.*	*Centen.*	*Centen.*	*Centen.*	*Centen.*	*Centen.*
5	00	12	12	13	10	10	13	10
5	90	12½	12½	13½	10½	10½	13½	10½
6	80	13	13	14	11	11	14	11
7	70	14	14	14½	11½	11½	14½	11½
8	60	14½	14½	15	12	12	15	12
9	50	15	15	16	12½	12½	16	12½
10	40	16	16	16½	13	13	16½	13
11	30	16½	16½	17	13½	13½	17	13½
12	20	17	17	18	14	14	18	14
13	10	17½	17½	18½	14½	14½	18½	14½
14	00	18	18	19	15	15	19	15
14	90	19	19	20	15½	15½	20	15½
15	80	19½	19½	20½	16	16	20½	16
16	70	20	20	21	16½	16½	21	16½
17	60	21	21	22	17	17	22	17
18	50	21½	21½	22½	17½	17½	22½	17½
19	40	22	22	23	18	18	23	18
20	30	22½	22½	23½	18½	18½	23½	18½
21	20	23	23	24	19	19	24	19
22	10	24	24	24½	19½	19½	24½	19½
23	00	24½	24½	25	20	20	25	20
23	90	25	25	25½	20½	20½	25½	20½
24	86	25½	25½	26	21	21	26	21

Art. 4. Door de daartoe, door het Stedelijk Bestuur, benoemde Keurmeesters van het brood zal, van tijd tot tijd, onder toezigt van de Policie, eene

visitatie in de winkels en aan de huizen der broodbakkers en slijters plaats hebben, ten einde te onderzoeken of aan de bestaande bepalingen dezer Verordening, door hen, worde voldaan.

Art. 5. De Bakkers zijn verpligt om bij de aanvaarding van hun beroep, hunne namen ter Stads-Secretarij op te geven, ten einde het merk te bekomen, hetwelk door hen op het *Rogge-* en *Zwitserschbrood* zal moeten worden geplaatst.

Art. 6. Geen hunner mag het door hen eens aangenomen merk veranderen of dat van eenen anderen Bakker gebruiken.

Art. 7. De Bakkers zijn gehouden om het deeg of door hunne knechts of door eene daartoe geschikte machine, met de meest mogelijke zorg en naauwkeurigheid, te laten bewerken.

Art. 8. Zij zijn verpligt hun brood van goede tarwe of rogge te bakken en mogen geen onzuiver graan in hunlieder huizen hebben of opslaan.

Art. 9. De Bakkers, Slijters en Broodverkoopers, welke zich aan eenige overtreding der vorenstaande bepalingen mogten schuldig maken, zullen op de gewone wijze worden vervolgd.

Behalve in de gevallen, dat op die overtredingen, bij Koninklijk besluit van den 15 April 1843 bovenvermeld of bij andere wetten, straffen mogten zijn vastgesteld, zullen dezelve gestraft worden met eene geldboete, niet te bovengaande de som van *vijftig Gulden*, en gevangenis van *een* tot *drie dagen*, te zamen of afzonderlijk.

Art. 10. Ter voorkoming dat het afgekeurde brood als voldoend brood worde verkocht, zal hetzelve terstond na de afkeuring, door de met de keuring belaste personen, worden in stukken gebroken.

Art. 11. De Keurmeesters van het brood zijn in het bijzonder verpligt tegen alle overtredingen op het stuk der broodzetting te waken en worden bevoegd verklaard zulks bij proces-verbaal te constateren.

En op dat zulks kome ter kennisse van een iegelijk, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

Aldus vastgesteld den 11 *Januarij* 1844 *en gepubliceerd den* 17 *Februarij* 1844.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

PRUISSEN.

BERLIJN, *den* 8 *Februarij*. Het strenge Pensylvanische gevangenisstelsel, welks voorvechrer, gelijk men weet, *D. Julius*, uit Hamburg is, heeft in den laatsten tijd bij ons bijna alle aanhangers verloren. Den laatsten stoot is aan hetzelve toegebragt door *Tellkampf*, Prof. aan het Columbia-Collegie in New-York, die een bijzonder werk daarover geschreven had. Onlangs werd deze zaak in eene bijzondere zitting van den staatsraad behandeld en werden *Tellkampf* en *Julius* uitgenoodigd, hunne stelsels te verdedigen. Bij het einde der zitting had eerstgenoemde alle stemmen, en de laatste slechts zijne eigene. Het stelsel van *Tellkampf* moet uit een zeer gelukkig gecombineerd, gemengd stelsel bestaan, welks uitvoering echter nog aan belangrijke bezwaren onderhevig is. Na rijp beraad hebben wij ons voor kolonien voor misdadigers verklaard. Vooreerst moeten de misdadigers, naar ons oordeel, gezond en tot den arbeid geschikt gemaakt worden, wat het best in de opene lucht geschieden kan. Slechts dan, als voor hun materieel bestaan gezorgd is, en men alzoo hun vertrouwen verworven heeft, behoort men hen met de grondbeginselen van de godsdienst nader en grondiger bekend te maken. Onze Piëtisten pakken de zaak geheel omgekeerd aan, en teelen daardoor meestal slechts huichelaars, die bij de eerste de beste gelegenheid weder tot hunne oude zonden vervallen.

— De Pruissische regering heeft aan de advocaten en regterlijke beambten in de Pruissische Staten verboden, deel te nemen aan de algemeene bijeenkomst van Duitsche regtsgeleerden, welke in Julij aanstaande te Maintz zal worden gehouden, met het doel, gelijk uit de deswege, uitgevaardigde oproepingen blijkt, om de invoering van eenheid en gelijkmatigheid in het Duitsche regtswezen te bevorderen. — De stenden-vergadering van het hertogdom Nassau is den 10 dezer geopend geworden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 11 *Februarij*. Het gerucht wil, dat de bankiershuizen, die het verleden jaar uitgegeven gedeelte der grooth. Badensche spoorweg-leening van 12 millioen guldens voor 92 hadden aangenomen, thans ook het nog overige gedeelte dier geldleening tot eenige percenten hoogeren koers (men zegt 94 en 95) hebben aanvaard.

Naar luid van brieven uit Weenen zal aan de door den Hertog van Bourdeaux tegen dit voorjaar ontworpene reis naar Zwitserland en Italie geen gevolg worden gegeven, en zulks ten gevolge van krachtdadige voorstellen van het Oostenrijksche kabinet, hetwelk, naar men verzekert, de demonstratie van Belgrave square met stellige afkeuring heeft aanschouwd.

Op een aantal Duitsche hoogescholen begint eene beweging te ontstaan, die gewigtige gevolgen kan hebben. De studenten zelven dringen namelijk aan op het afschaffen der akademische regtsoefening en de daarmede verbonden zoogenaamde privilegien; zij willen met de overige klassen worden gelijk gesteld, en voor de wet geene andere regten hebben, dan deze laatste bezitten. Het schijnt evenwel, dat hun verlangen niet kan worden bevredigd, omdat de afzonderlijke regtsoefening der hoogescholen een wezenlijk middel van toezigt uitmaakt en de studenten geene speciale burger klasse, maar een eersten trap tot geleerde standen vormen.

In eenen handelsbrief uit Saksen wordt gezegd, dat door de linnenfabrijken in Saksen en Silezie thans wederom nieuwe pogingen worden in het werk gesteld om de voor hen sedert eenigen tijd verloren gegane markt in de Spaansche kolonien te herwinnen en aan de Britsche concurrentie aldaar de spits te bieden. Deze pogingen, met omzigtigheid beproefd wordende, vertoonen voorzeker vele kansen van welslaging, want de Duitsche machinen-linnens overtreffen de Engelsche verre in deugd.

Uit Elberfeld schrijft men, dat het ontwerp om die stad door middel van eenen spoorweg te verbinden met de Keulen-Mindensche spoorbaan, naar alle waarschijnlijkheid tot stand zal komen en door de regering sterk zal worden ondersteund.

Te Maintz is het plan geopperd om van af Castel eenen spoorweg aan te leggen naar Darmstad, waar hij in verband zoude komen met den Main-Necker-spoorweg. Onze goede naburen denken doordoor aan Frankfort een goed gedeelte van deszelfs voordeelen af te snijden en tot zich te trekken. Wij voor ons gelooven, dat die plannenmakers buiten den waard hebben gerekend.

Het voornemen des Belgischen gouvernements, om een tabaksmonopolie ten behoeve der schatkist aan te nemen, heeft hier eenen hoogst ongunstigen indruk gemaakt. Wanneer dat plan verwezenlijkt wierd, kan zulks worden aangemerkt als eene gewigtige schrede ter daarstelling van een Fransch-Belgisch tolverbond. De vrijheid van den tabakshandel in Belgie is een wezenlijk beletsel voor dit plan, en men vreest, dat de afschaffing derzelve voornamelijk daarom wordt gewenscht, juist om dit groote beletsel uit den weg te ruimen en minder om eene nieuwe bron van inkomsten te verkrijgen.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 14 *Februarij*. De Kamer der gemeenten is Zaturdag slechts weinige oogenblikken vergaderd geweest. In antwoord op eenige vragen van sir *G. Staunton* zeide lord *Stanley*, dat het Britsche gouvernement pogingen in het werk stelde om de regering van China te nopen den handel in opium door wettelijke bepalingen te regelen. De invoer van opium te Hongkong zal niet worden verboden, maar men zal zorg dragen, dat genoemd eiland geen groot smokkelaars nest worde; bij den invoer aldaar zoude eenig regt worden geheven, zonder restitutie bij weder uitvoer.

Nadat op ll. Vrijdag het requisitoir van den advocaat generaal, en op Zaturdag ten 7½ ure des avonds het resume van den president der regtbank, in de zaak tegen *O'Connell* en consorten was afgeloopen, verwijderde zich de jurij en keerde na vijf uren gedelibereerd te hebben in de raadzaal terug, met het volgende verdict. Omtrent het eerste en tweede punt kan de jurij niet beslissen, op het derde zijn de heeren *D. O'Connell*, *R. Barrett* en *C. G. Duffy* schuldig; op het vierde zijn *D. O'Connell*, *J. O'Connell*, *T. M. Ray*, *J. Gray*, *T. Steele*, *C. G. Duffy* en *R. Barrett* schuldig; op het vijfde zijn *D. O'Connell*, *T. M. Ray*, *Steele*, *Duffy* en *T. Tierney* schuldig; op het zesde punt kan de jurij geene beslissing geven; op het zevende zijn alle schuldig, uitgenomen de heer *Tierney*; op het achtste en negende kan de jurij tot geene beslissing komen; op het tiende zijn *D. O'Connell*, *J. O'Connell*, *Ray*, *Gray*, *Steele*, *Duffy* en *R. Barrett* schuldig; op het elfde geeft de jurij geene beslissing. De regtbank verklaarde hierop de uitspraak van de jurij onvolkomen, en beval dat de leden van denzelven op nieuw tot delibereren zich zouden verwijderen; deze omstreeks 12 ure des nachts niet in de raadzaal terug gekeerd zijnde, werd de zitting van het hof tot Maandag geadjourneerd, gedurende al welken tijd de jurij opgesloten blijft (intusschen zal men de leden de noodige ververschingen toedienen). De punten, op welke de uitspraak van schuldig is gevallen, betreffen de poging om ontevredenheid onder het leger te zaaijen, verandering in de wetten en constitutie van het land te maken, door intimidatie en vertoon van fisieke kracht, en de gevestigde wettige regtbanken, door het daarstellen van arbitraire vierscharen, in verachting te brengen.

Van den 14*den*. In beide huizen van het parlement heeft gisteren avond Ierlands tegenwoordige onrustige en ontevredene toestand het hoofdpunt van behandeling uitgemaakt. De markies *van Normandy*, welke gemeld onderwerp in het huis hunner lordschappen op het tapijt gebragt heeft, even als lord *J. Russell* zulks gelijktijdig in dat der gemeenten heeft gedaan, hebben bij die gelegenheid, behalve over de volstrekte noodzakelijkheid van eene onmiddellijke uit den weg ruiming der zoogenaamde Iersche grieven, ook in het breede over de aanleidende oorzaken van het bekende staatspleidooi in dat land uitgeweid, en zich meer dan eene scherpe zinspeling veroorloofd op de gehoudene staatkunde door Hr. Ms. tegenwoordig kabinet ten opzigte van Ierland, welke staatkunde, volgens hun gevoelen, geenszins berekend was om het meergenoemde land tot kalmte en rust te brengen, maar wel om hetzelve, hoe langs hoe meer, van Engeland te vervreemden. Van wege lord *Wharncliffe* en sir *J. Graham* is daarna, vrij breedvoerig, de blaam wederlegd, als of de staatkunde door Hr. Ms. ministers betreffende Ierland verkeerd en onregtvaardig zou kunnen genoemd worden, waarop ten slotte de verdere beraadslagingen over dit onderwerp in het huis hunner lordschappen tot Donderdag avond en in dat der gemeenten tot heden avond (Woensdag) verschoven zijn.

— In eene tweede editie geeft heden de *Times* eene vrij onverwachte en zeer gewigtige tijding, die van het uitbarsten eener *insurrectie in Portugal*. Den 7den wordt uit Lissabon geschreven, dat het 4de regement dragonders te Torres Novas, in opstand gekomen is, onder den kreet van: *de Koningin en het Charter, maar weg met het ministerie!* Al de voornaamste Septembristen (Burggraaf *Sada Bandeira*, Graaf *da Taipa* en een of twee anderen uitgezonderd) zijn in de zaak betrokken, en er blijkt eene zamenzwering bestaan te hebben om een' opstand door geheel het koningrijk te verwekken. Te Lissabon, waar overigens alles rustig is en het volk geen deel aan de poging schijnt te nemen, heeft men eenige Septembristen gevat, de cortes hebben zich permanent verklaard, alle constitutionele waarborgen zijn opgeschort, de regering is met discretionaire magt bekleed en tot het doen eener leening van 2000 contos (bijna 5½ millioen Hollandsch) gemagtigd, en het uitkomen aller dagbladen, behalve het officieële *Diario*, is geschorst. Men vreesde te Lissabon, dat de wegens zijne krijgskunde geachte Graaf *Bomfin*, dien men almede had willen arresteren, doch die, gelijk ook vele andere, ontsnapt was, de vesting Elvas, werwaarts hij vertrokken is en waar hij veel invloed heeft, mede zou doen opstaan, zoo in haast derwaarts gezondene bevelen hem er niet deden vatten. Latere berigten melden, dat dit niet het geval is geweest; *Bomfin* is te Elvas aangekomen, daags voor dat de telegraaf er het bevel tot zijne gevangenneming gebragt had, en was, toen het aankwam, reeds weder vertrokken. De insurgenten noemen zich in hunne proclamatien de armee van het schier-eiland en willen, zoo het schijnt, het oude plan eener Iberische republiek, welke beide Spanje en Portugal omvatten zou, doen herleven.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 12 *Februarij*. Bij zijn verdedigings-pleidooi heeft *O'Connell* dezer dagen vermeld gehad, hoe er in Groot-Brittannie in een enkel jaar, voor de in en uitgaande regten 172,000 en voor de accijnsen 158,000 eeden gevorderd waren geworden, terwijl die beide administratien door het scherp toezigt, hetwelk zij daarna nog over deze 330,000 beëedigde personen lieten houden, genoegzaam betoonden, hoe weinig vertrouwen zij in die eeden stelden. Maar tot welk bedrag zou de redenaar niet komen, zoo hij de eeden van getrouwheid wilde opsommen, die sedert de komst van *Lodewijk XVI* tot den troon, in Frankrijk gevorderd en afgelegd zijn geworden.

Bij de debatten over het heilige van den eed, nog onlangs ter gelegenheid van het dank-adres in de kamer der pairs gehouden, zeide de Markies *van Bossy*: „Ik heb nog slechts twee eeden van getrouwheid gezworen; aan mijne jeugd de schuld hiervan. Hadde ik reeds langer in onze groote vergaderingen gezeten, ik had er ongetwijfeld, even als de meesten uwer, reeds zes of zeven gezworen."

Dit was evenwel, zegt een der Fransche bladen, zeer gematigd van hem gesteld, want onder de reeds meer bejaarde Fransche staatsmannen is het aantal niet gering van hen, die reeds het twaalftal eeden van getrouwheid hebben volgemaakt. Zij toch, die reeds van de troonsbestijging van *Lodewijk XVI* dagteekenen, tellen, immers de meesten hunner, de volgende eeden:

1°. Aan *Lodewijk XVI*. 2°. Aan de staatsregeling van 1789. 3°. Aan die van 1791. 4°. Aan die van het jaar I van het gemeenebest. 5°. Aan die van jaar II. 6°. Aan die van het jaar VIII. 7°. Aan het Keizerschap. 8°. Aan het charter van 1814. 9°. Aan de additionnele acte van 1815. 10°. Aan het weder ingevoerde charter van 1814. 11°. Aan *Karel X* bij deszelfs troonsbestijging. 12°. Aan de orde van zaken van 1830.

Reeds in 1815, toen men dus nog slechts aan no. 9 was, had men tot aanwijzing der voornaamste eed-afleggers een werk uitgegeven, getiteld: *Woordenboek der windwijzers*; op de titelplaat zag men een man in Fransche kleedingdosch; op zijne borst prijkt de lelie, hangende aan een wit lint, en daarnaast zag men den Keizerlijken arend, aan zijn rood lint gehecht; om zijn midden had hij twee sjerpen; de een wit, de ander driekleurig. Het hoedje op zijn *Hendrik IV* prijkte gelijktijdig met eene witte kokarde en met drie pluimen, de eene wit, de andere blaauw, de derde rood. Zijne met eene schrijfpen gewapende regterhand had reeds zijne onderteekening gesteld onder de verschillende staatsregelingen, die op eenen molenwiek door den wind werden rondgezweept. Hij zette thans zijnen naam onder de additionnele acte, en maakte zich tevens bereid, om ook in de voorbaat zijne verklaring van getrouwheid aan het toekomstig gouvernement van het jaar 2440 te onderteekenen. Onder den titelplaat las men de spreuk van *Saadi*.

„Zoo de pest geld en titels verleende, zou ook de pest vleijers en dienaren vinden."

— Een bloedig, vreesselijk ongehoord voorval heeft den 6 dezer, te midden der magistraatsbeambten, van den jury, en van het talrijke auditorium, van het hof van assises te Douai, verontwaardiging en afgrijzen verspreid. Drie misdadigers waren daar op de bank der beschuldigden gezeten, waar zij vroeger reeds meermalen hunne plaats hadden gehad. Ongetwijfeld zich vervullende met den waan, dat ook ditmaal de maatschappij zich op hunne gruweldaden niet zou durven wreken, vertoonden zij in houding en gebaren de verachtelijkste en tevens de vermetelst schaamtelooze onverschilligheid.

Intusschen zijn de debatten geëindigd. De voorzitter vraagt aan *Colin*, de eerste beschuldigde, of hij niets ter zijner verdediging heeft toe te voegen en *Colin* antwoordt, dat hij wil sterven; dezelfde vraag wordt aan *Druon*, de tweede beschuldigde, gerigt, en ook deze antwoordt, dat hij wil sterven. Sta op *Friedlander*, zegt de president tot den derden beschuldigde, en *Friedlander* staat op; maar hij spreekt geen enkel woord, en zijne tijgerblikken doorloopen de zaal, en zoeken het slagtoffer, dat hij wil aanvallen.

Plotselijk doet een smartgegil zich hooren, en het bloed stroomt langs het gelaat van eenen achtbaren grijsaard! — — — Het is de heer *Guilmot*, geneesheer der abtdy van Loos, wien *Friedlander* met welverzekerde hand, te midden der omstanders, zijnen grooten gevangenen-klomp van vrij verren afstand, met al zijne kracht in het aangezigt heeft gesmeten! Op het zien van het bloed trillen de drie bandieten van woeste vreugde, als waren zij zoo vele verscheurende gedierten; de gendarmen en de wachthebbende soldaten vallen hen te lijf om hen te weerhouden; moordkreten worden gehoord, een oogenblik heerscht in de regtszaal eene afgrijzen wekkende wanorde; maar weldra wordt de stilte hersteld. Op requisitie van den heer procureur-generaal rukt een detachement der linie-troepen aan; de gewapende magt doet de zaal ontruimen, en een drievoudig doodvonnis wordt uitgesproken, te midden eener plegtige stilte, die alleen afgebroken wordt door een sataniek lachgeschater der drie onverlaten!

Van den 15*den*. Het belangrijkste nieuws, dat men heden van hier melden kan, is, dat Koningin *Maria Christina* de terugreis naar Spanje werkelijk aanvaard heeft; zij is gisteren op den middag vertrokken. De reisweg gaat, over Perpignan, in de eerste plaats naar Katalonie. Den 17den wordt zij te Lyon verwacht, waar zij eenen dag zou vertoeven om vervolgens op eene stoomboot, den Rhone af, naar Avignon te varen. Te Lyon, waar men nog niet wist, dat de reis te land over Perpignan gekozen was, dacht men dat zij zich te Port-Vendres zou inschepen. Zoo het schijnt worden in alle steden van Spanje, welke zij zal aandoen, groote toebereidselen tot hare eervolle ontvangst gemaakt, en men geeft hier zeer breed op van de plotselijke verandering, die zich in de denkwijze en gevoelens der Spanjaarden ten aanzien dezer Vorstin heeft opgedaan. Met betrekking tot hetgeen aanleiding gegeven heeft, om de zoo lang opgeschorte reis nu eindelijk, en wel tamelijk haastig, ten uitvoer te brengen, geeft de *Constitutionnel* de volgende bijzonderheden: „Twee dagen geleden was *Maria Christina's* besluit nog onzeker; maar bij een groot middagmaal, hetwelk ll. Maandag op de Tuileriën gehouden werd, gaven de heer *Guizot*, de maarschalk *Soult* en de ambassadeur van Spanje de meening te kennen, dat haar vertrek niet langer uitgesteld kon blijven. Al de overige op het maal aanwezige Spanjaarden waren van eene tegenovergestelde meening, doch hun gevoelen zegevierde niet."

BELGIE.

BRUSSEL, *den* 13 *Februarij*. Het gerucht, 't welk dezer dagen heeft geloopen, als of er eene algeheele verandering van het ministerie voor de deur stond, is grootendeels vervallen. De heer *Nothomb* schijnt niet te zullen aftreden. Slechts twee der ministers zullen, naar het zich laat aanzien, opvolgers erlangen, te weten, de minister van oorlog, wegens voortdurende ongesteldheid, en de minister van financien, de heer *Mercier*, welke, na zijnen afval, zijne liberale vrienden heeft verloren, en onder de andere partij geene voorstanders heeft gevonden. Door de voordragt van de belasting op den tabak heeft hij zich almede vele vijanden gemaakt, en dit een en ander zal wel denkelijk zijnen val ten gevolge hebben, ofschoon het hem niet aan bekwaamheid ontbreekt.

NEDERLANDEN.

'SGRAVENHAGE, *den 15 Februarij.* In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden zijn een aantal verzoekschriften, meestal betrekking hebbende tot de belasting op de bezittingen, aan de commissie ad hoc verzonden. Die verzending heeft, voor zoo veel een dier stukken betreft tot eene korte woordenwisseling aanleiding gegeven. Dit stuk was uit Arnhem toegezonden, en droeg geene andere onderteekeningen dan het woord: *Malaise*, zoodat het als nameloos scheen te moeten worden aangemerkt. Het voorstel des voorzitters tot verzending ontmoette dien ten gevolge tegenstand van de zijde van den heer *van Ryckeversel*, die dadelijk tot de orde van den dag wenschte te zien overgegaan. Zijn voorstel vond ondersteuning, doch werd bestreden door den heer *Bruce*, volgens wien het niet geheel zeker was, dat niet iemand den aangegeven naam droeg. Ten slotte werd met 44 tegen 7 stemmen tot de verzending aan de commissie besloten. Door de commissie voor de verzoekschriften zijn vervolgens, bij monde van de heeren *Uytwerf Sterling*, *de Jong van Beek en Donk*, *de Monchy*, *Tresling* en *Telting*, verscheidene rapporten op ingekomene stukken uitgebragt, die ingelijks meerendeels de belasting op de bezittingen of financiële plannen betroffen. Er was daaronder een van ingezetenen van Almelo tegen het wettig bestaan der heerlijke regten, ook met betrekking tot die stad, hetwelk ter griffie is nedergelegd; een van *H. G. Croockewit* en anderen, suikerraffinadeurs te Amsterdam, om wijziging in de bestaande suiker-wet, hetwelk tevens verzonden is aan Z. Exc. den minister van financien, tot informatie, enz.

De minister van justitie *ad interim* mede belast met de functien van minister van financien, brengt bij deze, involdoening van art. 3 der wet van 27 December 1840, (Staatsblad no. 79), in verband met de bepalingen der wet van den 19 Junij 1843, (Staatsblad no. 25), ter algemeene kennisse, dat het bedrag der uitgegeven schatkistbilletten op den 1 dezer maand beliep eene kapitale som van *f* 13,426,000, waaronder begrepen waren de navolgende sommen, als: uit de creatie van 1 Mei 1841, no. 1502 *f* 100; uit de creatie van 1 Mei 1842, no. 16, 176 en 177 *f* 300; uit de creatie van 1 October 1842, no. 1144 en 1145 *f* 2000; uit de creatie van 1 Februarij 1843, no 7 à 12 en 5 à 9 *f* 6500, te zamen *f* 8900, welke door de houders verzuimd zijn, op den vervaltijd, ter betaling aan te bieden en thans dagelijks, ten kantore van den agent van het ministerie van financien te Amsterdam, kunnen ontvangen worden, doch met geene verdere bijbetaling van renten, dan van 12 maanden, gelijk mede eene som van *f* 21,000, waaromtrent door de houders vóór den eersten dezer maand geene keuze is uitgebragt waar zij de aflossing met 1°. Maart 1844 verlangen, en welke stukken mitsdien, op den verschijndag en vervolgens, alleen ten kantore van gemelden agent zullen kunnen aangeboden worden.

ROTTERDAM, *den 16 Februarij.* Verloor, nog geene twee weken geleden, de Vaderlandsche Letterkunde een harer gelukkigste beoefenaars, in den heer *W. de Clercq*, op nieuw treurt zij, door het verlies van den heer *Willem Messchert*, uit een deftig Rotterdamsch geslacht gesproten, en die eergisteren avond, na kortstondige ziekte, in ruim drie en vijftigjarigen leeftijd, alhier overleed. Mogt hem meermalen de eervolle benoeming tot het lidmaatschap, en de lauwer der bekrooning, bij meer dan eene loffelijke Maatschappij te beurt vallen, niet minder zegt het dat hij, door het gelukkig treffen van den waren volkstoon, zich, door zijne geestvruchten, algemeen geliefd en nuttig had weten te maken.

ZWOLLE, *den 15 Februarij.* Men verneemt dat binnen kort eene aanmerkelijke en hoogstnoodige verandering in de dienst der brieven-posten in deze provincie zal plaats hebben; onder anderen zoude het postrid van Almelo naar Zwolle door een bode-dienst worden vervangen.

LEEUWARDEN, *den 19 Februarij.* De *Staats-Courant* van 15 dezer maand behelst het Koninklijk besluit, waarbij aan den minister van staat, grave *van der Duyn van Maasdam*, op het daartoe door denzelven gedane verzoek, met den 1 Maart aanstaande, eervol ontslag verleend wordt uit zijne betrekking van gouverneur der provincie Zuid-Holland.

Bij besluit van dezelfde dagteekening heeft Zijne Majesteit tot gouverneur der provincie Zuid-Holland en tevens tot staatsraad in buitengewone dienst benoemd, jhr Mr. *J. A.* ridder *van der Heim van Duyvendyke*, thans lid van den raad van state, en zulks in te gaan met den 1 Maart aanstaande.

Men verneemt dat het Z. M. den Koning behaagd heeft den kapitein ter zee, directeur der marine te Rotterdam *Ver-Huell*, tot commandeur der orde van de Eikenkroon te benoemen.

— Aan de leden der Maatschappij *tot bevordering van Beeldende Kunsten* te Amsterdam, is dezer dagen het verslag van de vijfde algemeene vergadering, den 27 October ll. aldaar gehouden, uitgereikt. Daaruit blijkt hoe het reeds vroeger gedaan, maar toen nog met meer klem aangedrongen voorstel van het Hoofdbestuur, om die Maatschappij te ontbinden, met 9 tegen 5 stemmen, is doorgegaan.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 13 Februarij, het schonerschip *Union*, kapt. H. B. Disney, van Londen. — Den 15 dito, het tjalkschip *Wilhelmina Hendrika*, kapt. J. G. Munneke, van Newcastle. — Den 17 dito, het kofschip *Boudina*, kapt. P. H. Klatter, van Newcastle.

Uitgezeild: Den 15 Februarij, het schonerschip *Flora*, kapt. John Manning, naar Londen.

MENGELWERK.

REGTSPLEGING IN CHINA.

Het na te melden feit leert ons hoe een verstandig Regter dikwijls middelen vindt om de waarheid, welke in het duister lag, op te sporen, daardoor den beleedigde te helpen, en den schuldige te straffen.

Een fabrikant had een vaartuig met papier geladen, 't welk hij zelf naar eene stad ten verkoop bragt, welke van zijn fabrijk eenige uren verwijderd lag. Het slechte weder belette hem er voor den nacht te komen, waarom hij besloot in eene visschers hut, die aan den rivieroever stond te vernachten. Hij bond zijn vaartuig aan eenen boom, maakte zich een bed van drooge bamboes-bladeren, en sliep in. Gedurende den nacht kwamen er dieven, die het touw, waarmede het vaartuig vastgebonden was, aanstukken sneden, voeren er mede naar de stad en verkochten het papier, alvorens de koopman ontwaakte. Wat was de arme man bedroefd, toen hij zijn verlies gewaar werd, en toen hij te vergeefs zijne klagten had uitgeboezemd, begaf hij zich naar de stad en maakte den Regter bekend met dit ongeval. Deze was een deftig en verstandig man. Hij vorderde den eed van den klager en gelastte hem den anderen morgen op een bepaald uur weder te komen. Des daags liet hij overal den diefstal bekend maken en te gelijk den boom, aan welke de schuit was vastgemaakt geweest, voor zijn vierschaar dagvaarden ten zelfden ure als de Koopman weder verschijnen moest. Aan deze bijzondere regtspleging werd gevolg gegeven en hare nieuwheid en zeldzaamheid trok een grooten toeloop van het volk. Men was op het punt van te vertrekken toen de Regter zijn stem tegen het volk verhief en het bekend maakte, dat hij thans alle gewone middelen had in het werk gesteld om de schuldigen te ontdekken, waarmede zijn ministerie was geëindigd, maar dat de aanwezigen nu van een grooter voorregt partij konden trekken, door den ongelukkigen bestolene zijn verlies te vergoeden, ten wiens wille deze regtspleging had plaats gehad, en dat, om dit oogmerk te bereiken het voldoende was, dat een ieder, naar zijn vermogen, hem den anderen morgen, op het zelfde uur en terzelfder plaatse eene kleine hoeveelheid papiers ten geschenke bragt.

Men kent den medelijdenden aard der Chinezen, en men verwondere zich dus niet, dat het aldus aangebragte papier driedubbel het verlies van den fabrikant vergoedde. Deze, die aldaar op bevel des Regters tegenwoordig was, betuigde aan allen zijnen dank in woorden en gebaren, maar hij onderzocht tevens, op de raadgeving van den Magistraat, bedaard en naauwkeurig het papier hem tot een geschenk gegeven. Eindelijk ontdekte en herkende hij eenige bladen van datgene, 't welk hem ontstolen was. De brenger daarvan werd in arrest genomen welke den man aan gaf van wien hij het gekocht had. Men begaf zich derwaarts en deze Koopman wist zoo juist de verkoopers uit te duiden, dat men daaronder de dieven van het papier spoedig vond.

In dergelijke gevallen is de Chinesche wetgeving voldoende, maar in vele anderen schiet zij te kort bij het zamenstel in andere Rijken, in verband tot het volk, hoezeer zij dan door hen als zoo hoog in wijsheid en regtvaardigheid wordt verheven. Met twee woorden kan zij gekaraktiriseerd worden: het zijn goede Policie verordeningen door een goede Zedeleer ondersteund. Den Keizer en den Mandarijnen laat zij een onbepaald geweld over het volk, dat gewoon is de blinde gehoorzaamheid jegens hunne Opperheeren als zijn eerste pligt te beschouwen, met eene nog onbepaalder heerschzugt uitoefenen. Het onbeperkste regt van den meerderen op den minderen blinkt ook in het geheele stelsel van CONFUCIUS wetgeving door; waarom hij ook aan de ouders het regt toekende, hunne kinderen te verkoopen, zich grondende op deze drogrede, dat, uit hoofde de kinderen

[illegible] aan den oorsprong van hun aanwezen toe te kennen. — Hij evenwel behoort tot die zeldzame mannen, die als MOZES, ZOROASTER en MOHAMED, duizenden van jaren, na hunnen dood nog geacht, geëerd en gevolgd worden. Als wetgever echter moest hij voor ZOROASTER, als Godsdienststichter voor MOHAMED onderdoen, maar als Zedeleeraar overtrof hij beiden.

TOAST.

Het Engelsch woord *Toast*, gelijk staande met onze uitdrukking *Gezondheid*, bij het toebrengen van eenen dronk, beteekent eigenlijk eene snede geroosterd brood. De oorzaak van de invoering bij de maaltijden van dit woord is deze. Eertijds wanneer iemand in Engeland op het einde van den maaltijd een dronk toebragt, deed hij in zijn glas of in de bokaal een stukje geroosterd brood (*toast*). Nadat de bokaal de tafel was rond geweest en ieder gast daaraan zijne lippen had gebragt, kwam dezelve tot den eersten terug, die den dronk instelde, welke dan den wijn of likeur dronk en het brood opat. — Het gebruik van het brood is verloren gegaan, maar het woord; dat hetzelve uitdrukte is gebleven. Van daar de tot heden gebleven uitdrukking: *Eene toast brengen.*

STAAT van de Middelprijzen der GRANEN en andere Objecten, welke in de eerste helft der maand Februarij 1844, ter Markt der Stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt:

Tarwe,	Witte ..	*f* 6 : 75	de Mudde.	Boter,		*f* 0 : 87	het Pond.
	Roode .	- 0 : 00	—	Vleesch,	Koe....	- 0 : 40	—
Rogge,		- 5 . 10	—		Kalfs...	- 0 : 00	—
Gerst,	Vroege ..	- 0 : 00	—		Schapen	- 0 : 28	—
	Late	- 3 : 25	—	Varkens-vleesch,	Versch.	- 0 : 41	—
Boekweit,		- 5 : 15	—		Gerookt	- 0 : 63½	—
Haver,		- 2 : 25	—	Aardappelen,	Vroege .	- 0 : 00	de Mudde.
Witte Boonen,		- 0 : 00	—		Late...	- 0 : 00	—
Erwten,	Witte...	- 0 : 00	—	Zaad,	Kool ...	- 0 : 00	—
	Groene .	- 0 : 00	—		Raap...	- 0 : 00	—
	Graauwe	- 0 : 00	—		Lijn....	- 0 : 00	—

Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 16 Februarij 1844.
De Burgemeester,
VAN BOELENS.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 16 Februarij 1844, *f* 34,00 à *f* 36,00.

BOTERPRIJZEN: bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.*
LEEUWARDEN, Vrijdag den 16 Februarij 1844: *f* 36,00.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 17 Februarij 1844.

NEDERLAND.				Gebl.
Werk. Schuld 2½ pCt.		55	55¼	55⅛
Dito dito..... 5	»	100⅛	100¼	100⅛
Domein-Losr. 5	»			
Amortis. Synd. 4½	»	94¾	95¼	95
Dito dito 3½	»			
Handel-Maats. 4½	»	140¾	141½	141⅜
Dito 1837/39 .. 4½	»			
O. I. Leening 5	»	99⅜	99¾	99⅝
SPANJE.				
L.b. *Ard.* van 85 £ 5 pCt.		21	21½	21⅜
Dito onbep. Stuk. 5	»	18⅞	19¼	
Dito 3	»	33	33¼	33¼
Ardoins Coupon		26¾	27¼	

PORTUGAL.				Gebl.
Neg. te Londen 2½ pCt.		45¾	46	45⅞
RUSLAND.				
1798, 1816.... 5 pCt.		108¾	109	108¾
1828, 1829.... 5	»			
Dito bij *Hope*. 4	»	91¼	91¼	91⅜
Dito bij *Stiegl.* 4	»			
AMERIKA.				
Oblig.......... 5 pCt.				
Bank-Actien		6	6¼	6 3/16
OOSTENRIJK.				
Metaliek....... 5 pCt.		109¾	110	
W. B. bij *G. & Co* 4	»			
BRAZILIE.				
Obl. te Lond 5 pCt.		80¼	80⅛	

Sp. Pass. 5¼, ¼, ⅛; Nap. Cert. bij *F. en C.* 98¾, 99¼, 99; Bl. Gr. £ 100, 18, ¼, ¼; dito onb. St. 12¾, 13¼, 13 3/16; dito enk. Coup. *f* 1 1/16; R. Gr. £ 100 en dito onb. St. 12¾, 13¼; Braz. 1843, 79, ½, ¼; Peru 17, 18¼, 18; dito Coup. 2, ½, ¼; Venez. 39¼, ½, ½; Col. ex Ven. 9¾, 10, 9⅞.

In Integralen was de stemming iets flaauwer; 5 pCt. Werk. Schuld en Losr. O. Ind. Bezittingen iets vaster, alsmede 4½ pct. Sijndicaat; Handelmaatschappij was, met eenige handel, williger. — Spaansche fondsen waren, begin Beurs, onder den invloed der lagere koersen van Londen en Antwerpen, en de tijdingen van Portugal gedrukt, hebben zich echter later eenigzins hersteld en bleven gevraagd; Portug. zijn aanmerkelijk terug gegaan, op de tijdingen van Portugal en de daling derzelve te Londen, doch blijven later beter in prijs; Peru en Grieken merkelijk williger, op, zoo men zeide, hoogere koersen van Londen per courier; de overige buitenlandsche prijshoudend.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, gedenken, bij geslotene briefjes, aan te besteden: De levering van de benoodigde KLEEDINGSTUKKEN, ten behoeve der Policie-bedienden aldaar, gedurende het jaar 1844.

De Inschrijvings-Billetten moeten vóór of op den 23 Februarij 1844, ter Stads Secretarij zijn ingeleverd, alwaar de Voorwaarden van aanbesteding en de Modellen waarnaar zal moeten worden geleverd, van af den 19 dezer, voor de gegadigden ter lezing en bezigtiging zullen liggen.

Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 15 Februarij 1844. VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER STAD HARLINGEN, maken bij deze aan de belanghebbenden bekend, op grond van artikel 3 van het Reglement van Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, dd. 23 Julij 1835, goedgekeurd bij Z. M. besluit van den 16 Junij 1836 no. 33, en ter executie gelegd den 19 October daaraanvolgende, dat de *gewijzigde of veranderde Legger* van de Onderhoudspligtigen, tot het Beheer, Onderhoud, enz., der Rijen Voetwegen, Bruggen, Tillen, Houten, Omstappen, Steigers, Dammen, Hekken, Pompen, Vaarten, Kanalen, Diepten, Zijlroeden, Water en Waterlossingen, in deze Gemeente en Jurisdictie van af den 16 Februarij 1844, gedurende *twee maanden* ter visie van dezelven op het Stadshuis zal liggen; en dat de bezwaren, welke daartegen door de belanghebbenden zullen kunnen worden ingebragt, binnen *eene maand*, na expiratie van dit tijdstip, schriftelijk moeten worden ingeleverd bij Burgemeester en Wethouderen voornoemd.

Harlingen, *Burgemeester en Wethouderen voornoemd,*
den 16 Februarij 1844. J. RODENHUIS.
Ter ordonnantie van dezelven,
K. BLOK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE STAD SNEEK, gedenken, op Maandag den 4 Maart e. k., des voormiddags ten 11 ure, ten Raadhuize dezer Stad, voor den tijd van drie jaren, in te gaan den 12 Mei 1844 en te eindigen op denzelfden tijd van den jare 1847, aan den meestbiedenden, te verhuren:

De HUIZINGE en HERBERG, met de aanbehoorende TOLLEN, op Krinserarm of de Dille onder Rauwerd, en een stuk LAND, groot circa 92 vierkante roeden.

De Conditien van verhuring zullen inmiddels aan de Stads Secretarij te vernemen zijn alle werkdagen van 's morgens 9 tot 12 ure.

Sneek, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 17 Februarij 1844. S. TEN CATE.
Ter ordonnantie van dezelven,
HAGA.

MR. J. D. VAN DER PLAATS, Notaris te Leeuwarden, zal, op Maandagen den 26 Februarij 1844, bij de provisionele en den 11 Maart daaraanvolgende, bij de finale toewijzing, beide ten huize van *Buwalda*, in het Hof van Holland aldaar, telkens des namiddags ten vier ure, publiek verkoopen:

Eene welonderhouden HEEREN HUIZINGE, staande en gelegen op de Tweebaksmarkt te Leeuwarden, gequoteerd letter C, no. 106, Kadaster sectie B, no. 626, ter grootte van 1 roede 39 el, laatst door den Eigenaar bewoond geweest.

Den 12 Mei 1844 vrij te aanvaarden.

Conditien te vernemen en Billetten te bekomen ten Kantore van den Notaris.

DE Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, op autorisatie der Arrondissements Regtbank te Sneek, op Woensdag den 21 Februarij 1844, finaal, ten huize van den Kastelein *W. J. Zult*, aldaar, des avonds ten 6 ure, publiek, bij verhooggeld, aan den meestbiedenden presenteren te verkoopen:

1. Eene HUIZING en HERBERG, van ouds het *Wapen van IJlst* genaamd; met eene daar achter staande STALLING en BERGPLAATS, staande en gelegen bij de Stads Draaibrug aldaar, en vermeld ten Kadaster sectie A, nos. 48 en 48*a*, bij *H. P. van der Woude* als huurder in gebruik.
2. Eene HUIZING en ERF aldaar, vermeld ten Kadaster sectie A, no 21, in gebruik bij *Sake O de Bruin.*
3. Eene DITO aldaar, vermeld ten Kadaster sectie A, nos. 23 en 313, in gebruik bij *Thomas T. Schuurmans.*
4. Eene DITO aldaar, met eene daarnaast staande BERGPLAATS of SCHUURTJE, vermeld ten Kadaster sectie A, nos. 18 en 19, in gebruik bij *Luitsen K. Zijlstra.*
5. Eene DITO aldaar, vermeld ten Kadaster sectie A, no. 20, in gebruik bij *Elbrig IJ. van der Meer.*
6. Eene DITO aldaar, vermeld ten Kadaster sectie A, no. 22, in gebruik bij *Auke A. Ozinga.*

Alles behoorende tot de nalatenschap van *Trijntje Aukes de Boer*, in leven aldaar.

Verkooping van Stamboomen.

OP den 21 Februarij 1844, des morgens ten negen ure, zullen op Galama State te Koudum, bij boelgoed en om gereed geld, worden verkocht:

Honderd stuks Esschen en Ipen STAMBOOMEN, van onderscheidene lengte en dikte.

Verkoop eener beste Zathe te Elahuizen.

MR. H. J. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, ten verzoeke van de Notarissen JORRITSMA, te Sneek, en ZIJLSTRA, te Heeg residerende qq, na bekomene autorisatie, publiek, volgens plaatselijke gebruiken, ter verkoop aanbieden: Eene uitmuntende, wel gelegene en vruchtbare ZATHE en LANDEN, staande en gelegen te Elahuizen, groot naar kadastrale meting circa 25 bunder, nagelaten door *Jottje Annes Kooijker*, en zulks in perceelen bij Billetten nader te omschrijven, met voorbehoud van zamenvoeging.

De Landen St. Petri en de Huizinge c. a. 12 Mei 1844 te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Donderdag den 22 Februarij 1844, des namiddags ten 2 ure, ten huize van den Kastelein *Dooper*, te Balk, bij de finale toewijzing, en koopen op Conditien alsdan voor te lezen, en inmiddels te vernemen bij genoemde Notarissen.

OPENBARE VERKOOPING.

MR. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, mede ten verzoeke van de Heeren P. VISSER, Griffier, en J. ALBERTS, Secretaris te Hindeloopen, op autorisatie der Arrondissements Regtbank te Sneek, in het openbaar, onder genot van verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene zeer vruchtbare en uitmuntende ZATHE en LANDEN, genaamd *Bouwzicht*, staande en gelegen te Koudum, en op de kadastrale Plans en Leggers der gemeente Koudum bekend in sectie A, onder de nummers 616, 650, 665, 678, 689, 693, 712, 727, 810, 811, 821, 822, 823, 824, 825, 828, 833, 862, 866, 897, 899, 899*a*, 901, 984, 937, 938, 940, 944, 945, 954, 1357, 1358, 1374*a* geheel groot, zoo aan Hooi-, Weid-, Bouw als Boschland 37 bunder 81 roede 31 el, hebbende een kadastraal inkomen voor de Ongebouwde Eigendommen van *f* 743,22, en van *f* 36 voor de Gebouwde, en belast ten Floreen Kohiere van den dorpe Koudum met 21 Flor. 14 Strs. 9½ Penning.

In 18 perceelen, met regt van zamenvoeging.

Wie gading maakt, kome op *Dingsdag* den 27 Februarij 1844, ten huize van *C. Surk*, te Galamadammen, bij de finale toewijzing, des namiddags ten drie ure, en koope op alsdan voor te lezen Conditien, die inmiddels ten Kantore van bovengenoemden Notaris te vernemen zijn.

Verkoop van eene Herberg te Oudeschoot.

DE Notaris G. PEETING, te Heerenveen, zal, op Woensdag den 6 Maart 1844, des avonds ten 6 ure, ten huize van *Wisse H. Heida*, Kastelein te Oudeschoot, publiek, bij strijk en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. De HERBERG *het Posthuis* te Oudeschoot aan den Straatweg staande, zijnde de Huizinge voorzien van vier Kamers, groote Keuken, 2 voorstrije Kelders, Zolders, ruime Paarde- en Koestallingen en groote Schuur, alles met vrije STEDE, GROND en ERVE. — Deze Huizinge is door derzelver inrigting en standplaats tot velerlei affaires dienstbaar te maken.
2. Ongeveer 2½ bunder GREID- en 1½ bunder BOUWLAND, mede te Oudeschoot gelegen, alles eigen aan, bewoond en gebruikt wordende door *Wisse Hendriks Heida* voornoemd.

Verhuring bij geslotene briefjes.

MEn presenteert bij geslotene briefjes voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren te verhuren, ingaande Petri en Mei 1844: Eene zeer uitmuntende ZATHE en LANDEN, te Nijega, in de grietenij Hemelumer Oldephaert en Noordwolde, gekwoteerd met het plaatselijk nummer der gebouwde eigendommen 12, geheel groot bijna zes en dertig bunders, alle Greidlanden.

De Conditien zijn te vernemen ten Kantore van Mr DE CARPENTIER, Notaris te Koudum; bij wien de briefjes vóór of uiterlijk op den 28 Februarij 1844 franco moeten zijn ingezonden. Liggende de Conditien tevens ter inzage van belanghebbenden op boven gedachte Zathe.

Uit de hand te huur, of te koop:

EEne HUIZINGE en PAKHUIS, te Oudega, voor vele affaires geschikt; den 12 Mei 1844 vrij te aanvaarden. De Conditien zijn te vernemen, van af den 16 Februarij tot den 1 April, bij den eigenaar P. NIJLAN, te Oudega.

Bij toeval te huur, op den 12 Mei 1844 te aanvaarden:

EEn beneden HUIS en TUIN, benevens een boven HUIS met vrijen Opgang, ieder afzonderlijk en ook gezamenlijk voor het geheel, staande op den hoek van de Bollemansteeg, letter F, no 266, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden. Zijnde ook deze perceelen met de daarbij behoorende STALLING en WAGENHUIS, uit de hand te koop. — Te bevragen bij J. G. PATER, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden.

Uit de hand te huur:

EEne BAKKERIJ, te Vriesche Palen, waarin dezelve vele jaren is gedreven; te aanvaarden den 12 Mei 1844; aan een ongehuwd persoon, dewelke in de kost kan komen bij den Verhuurder, voor één of meer jaren. Die hieraan gading maakt, vervoege zich in persoon of met vrachtvrije briefjes bij FRANS BOUKES HOUDTSMA, Mr. Slager aldaar.

Uit de hand te koop:

EEn HEK-TJALKSCHIP, groot volgens meetbrief 52 tonnen, met deszelfs staand en loopend Want, en daarbij behoorende BOOT, voorzien van eenen uitmuntenden Inventaris. Te bevragen bij den eigenaar H. G. VISSER, te Vollegabrug.

MACHINAAL ROGGENBROOD.

DE Ondergeteekende heeft de eer door deze te berigten: dat, ter vermijding der altoos dégoutante en onkiesche bereiding van het *Roggenbrooddeeg*, door hetzelve met de voeten te treden en te kneden, die bewerking thans bij hem per MACHINE, vervaardigd door den Heer MEIJER, te Sneek, die deswege KONINKLIJK GEOCTROIJEERD is, — plaats heeft; door welke dezelve zonder aanraking van *IJzer* geschiedt, en ten gevolge eener evenredige dóórwerking en verdeeling, het Brood alzins smakelijk, zuiver, voedzaam, gezond en gemakkelijk verteerbaar, in *soorten* bij hem te verkrijgen is. Gedienstig verzoekt hij begunstiging en aanbeveling.

Leeuwarden, E. E. DE JONG,
den 19 Februarij 1844. *Roggen- en Wittebroodbakker bij de Vischmarkt.*

DE Ondergeteekende heeft de eer bij deze te berigten, dat bij de KALKBRANDERIJ, vroeger door hem zelven gedreven, thans heeft overgedragen aan T. W. BIJLSMA, hij bedankt zijne begunstigers voor de gunst en het vertrouwen aan hem betoond, terwijl hij zijnen opvolger in hunne gunst aanbeveelt.

Oldeboorn, den 1 Februarij 1844. JACOB DE JONG.

DE Ondergeteekende overgenomen hebbende de KALKBRANDERIJ te Oldeboorn, vroeger door JACOB DE JONG gedreven, beveelt zich in het aandenken zoo van de vroegere begunstigers, als van een ieder, welke hem met hunne gunst gelieven te vereeren minzaam aan, belovende eene prompte behandeling.

Oldeboorn, den 1 Februarij 1844. T. W. BIJLSMA.

Conservatien der Oogen.

J. GUDENDAG, Gezigt- en Mechanische Oogheelkundige, berigt aan ooglijdenden, dat hij gedurende eenige dagen te spreken of te ontbieden is in het Logement *de Phoenix*, alhier, over alle de gebreken der Oogen, welke door KUNSTGLAZEN kunnen worden hersteld.

Ook is hij ruim voorzien van BAROMETERS en THERMOMETERS.

NB. Zal den 21 en 22 dezer te SNEEK te spreken zijn in den *Wijnberg*. Na dezen weder te Leeuwarden, in de *Phoenix*.

Hengstehouderij te Witmarsum.

DE Hengstehouder J. A. VELLINGA, te Witmarsum, gedenkt, met voorkennis van den Ed. Achtb. Heer Grietman van Wonseradeel, tegen den aanstaanden dektijd, eene BUITENGEWONE MONSTERING te houden, der bij hem aanwezige, allen volgens het Provinciaal Reglement op de Paardenfokkerij in Vriesland goedgekeurde Hengsten, bestaande in een *zwarte*, een *bruine* en een *zwartbles*.

De liefhebbers worden ter bijwoning van die monstering uitgenoodigd, om zich te vervoegen ten zijnen huize, op Zaturdag den 2 Maart 1844, 's namiddags ten 3 ure.

DE Vaart met de STOOMBOOT *FRISO*, tusschen *Amsterdam*, *Harlingen* en *Enkhuizen*, in verband met de Diligence op *Groningen*, zal, (bij open water), op Dingsdag den 5 Maart aanstaande, op denzelfden voet en gewone wijze als vroeger worden geopend en voortgezet, met uitzondering alleen dat de Diligence van *Harlingen*, in plaats van een uur, voortaan *een half* uur na aankomst der Boot naar *Groningen* zal vertrekken.

Afvaart der Boot:

Van *Amsterdam*, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, 's morgens ten 7 ure.
Van *Harlingen*, Zondags, Woensdags en Vrijdags, 's morgens ten 8 ure.

De Vaart met de Barge tusschen *Harlingen* en *Leeuwarden*, zal mede als naar gewoonte plaats hebben.

)o( )o( )o(SLOT en KLEIJENBERG, te Meppel, vragen op hunne Houtzaagmolen eenen MIDDENKNECHT, die zijn werk, vooral ook ten opzigte van Eiken en andere voorkomende Houtsoorten goed verstaat en van onbesproken gedrag is; uiterlijk tegen Mei, liefst vroeger. Brieven franco.

BIJ J. OOMKENS, te *Groningen*, is in 1843 gedrukt en alom te bekomen:

I. Prof. A. A. SEBASTIAN, *PHYSIOLOGIA GENERALIS* Corporis Humani. *Editio altera* . . . . . *f* 4,50.
II. Prof. L. G. PAREAU, *JEZUS CHRISTUS en die gekruisigd*, onze kracht om te volharden in *de waarheid en in de liefde*, die uit GOD zijn. Tweetal Leerredenen . . . . . *f* 0,50.
III. Prof. W. MUURLING, *Zestal Leerredenen* ter aanprijzing van het *INWENDIGE CHRISTENDOM* . . . . . *f* 1,50.
IV. ———————— *CHRISTUS* in den *MENSCH* en in de *MENSCHHEID*, het wezen van het *Innerlijke Christendom*. — Een woord ter bevordering van den waren vrede, ook in de Nederlandsche Hervormde Kerk . *f* 0,50.
V. *TOESPRAAK* aan de *LEDEN* der *Nederlandsche Hervormde Kerk*, van wege het Godgeleerd Gezelschap onder de zinspreuk: *Gods Woord is de Waarheid*; van welk Gezelschap het Tijdschrift: *Waarheid in Liefde* uitgaat *f* 0,80.
VI. *PLEGTIGE VERKLARING*, afgelegd door een *Aantal Leden* der *HERVORMDE GEMEENTE* te Groningen, ter beantwoording van het geschrift, getiteld: *Aan de Hervormde Gemeente in Nederland* . . . *f* 0,40.
VII. Dom. H. F. T. FOCKENS, *Vertoogen, Schetsen* en *Tafereelen* van Godsdienstigen en gemengden inhoud . . . . *f* 2,00.
VIII. Majoor W. L. DE STURLER, *Proeve* eener Beschrijving van het *Gebied van PALEMBANG. Met eene Kaart en eene Tabel* . . *f* 2,50.
IX. Luit. F. L. STAATS, *Herinneringen* aan het *KASTEEL van ANTWERPEN*, in de maanden November en December 1832 . . *f* 1,50.
X. Dr. H. M. DUPARC, De *SPIERZAMENTREKKING* en derzelver genezing in het bijzonder toegepast op de *Verkrommingen der Voeten. Met Platen* . . . . . *f* 1,80.
XI. Dr. A. DUFLOS en A. G. HIRSCH, *Het ARSENIK*, deszelfs herkenning en vermoedelijk voorkomen in *Bewerktuigde Ligchamen*. Leiddraad tot zelfonderrigt en tot praktisch gebruik bij *Geregtelijk-Scheikundige onderzoekingen voor Artsen, Natuurkundigen, Apothekers* en *Regtsgeleerden. Met afbeeldingen.* Naar het Hoogduitsch door P. VAN GENDEREN STORT, *Med. Cand.* . . . . . *f* 1,00.
XII. R. G. RIJKENS, *Praktische Handleiding* voor *KUNSTMATIGE LIGCHAAMSOEFENINGEN*, ten dienste van *Huisgezinnen* en verschillende inrigtingen voor *Onderwijs* en *Opvoeding*; bevattende mede eenige vrijmoedige gedachten over de hedendaagsche opvoeding, en eene menigte oefeningen ter voorkoming en wegneming van verschillende ligchaamsgebreken. Voorzien van 675 *oefeningen* en 310 *figuren* ter opheldering . . . . *f* 3,00.
XIII. Dr. G. O. PIPER, *Kunst* om het menschelijke *LEVEN* te verlengen, of *Gezondheidsleer*; ten dienste van *Ouders, Onderwijzers* en *Scholen* *f* 0,50.
XIV. Dr. H. G. C. JAEGER, Vriendelijke *RAAD* aan zorgdragende *Moeders, Bakers* en *Minnen*, omtrent de eerste opvoeding van kleine kinderen, vooral ter voorkoming van kinderziekten en verkromming der beenderen . . *f* 0,25.
XV. W BRAAK, 1ste Achttiental *SCHRIJF-VOORBEELDEN*, uitgegeven door de *Schoolonderwijzers Gezelschappen* te *Groningen*, gr. 4to . . *f* 0,75.
XVI. Tijdschrift *WAARHEID IN LIEFDE*, 1843, No. 1—4 . . *f* 8,00.
XVII. Dom. M. A. AMSHOFF en Prof. W. MUURLING, *Bijdragen* tot bevordering van het *CHRISTELIJKE LEVEN*. Jaargang 1843, No. 1 en 2 *f* 0,80.
XVIII. Tijdschrift voor *ONDERWIJZERS* en ter bevordering der *Huisselijke Opvoeding*, 1843, No. 1—4. Elfde en laatste Jaargang . . *f* 2,00.

BIJ J. OOMKENS, te Groningen, is gedrukt, en alom te bekomen:

I. Do. G. H. VAN SENDEN, XXX *Leerredenen* over de *Geschiedenis* van JEZUS LIJDEN en STERVEN, 2 deelen, à . . . *f* 6,80.
II. Profs. J. CLARISSE, *Tafereelen* uit de LIJDENSGESCHIEDENIS van den HEERE JEZUS CHRISTUS, 2 deelen, à . . . *f* 4,20.
III. J. L. EWALD, *Karakterschetsen* van sommige personen, voorkomende in de *Lijdensgeschiedenis van Jezus*, 2de druk, à . . . *f* 1,25.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.